

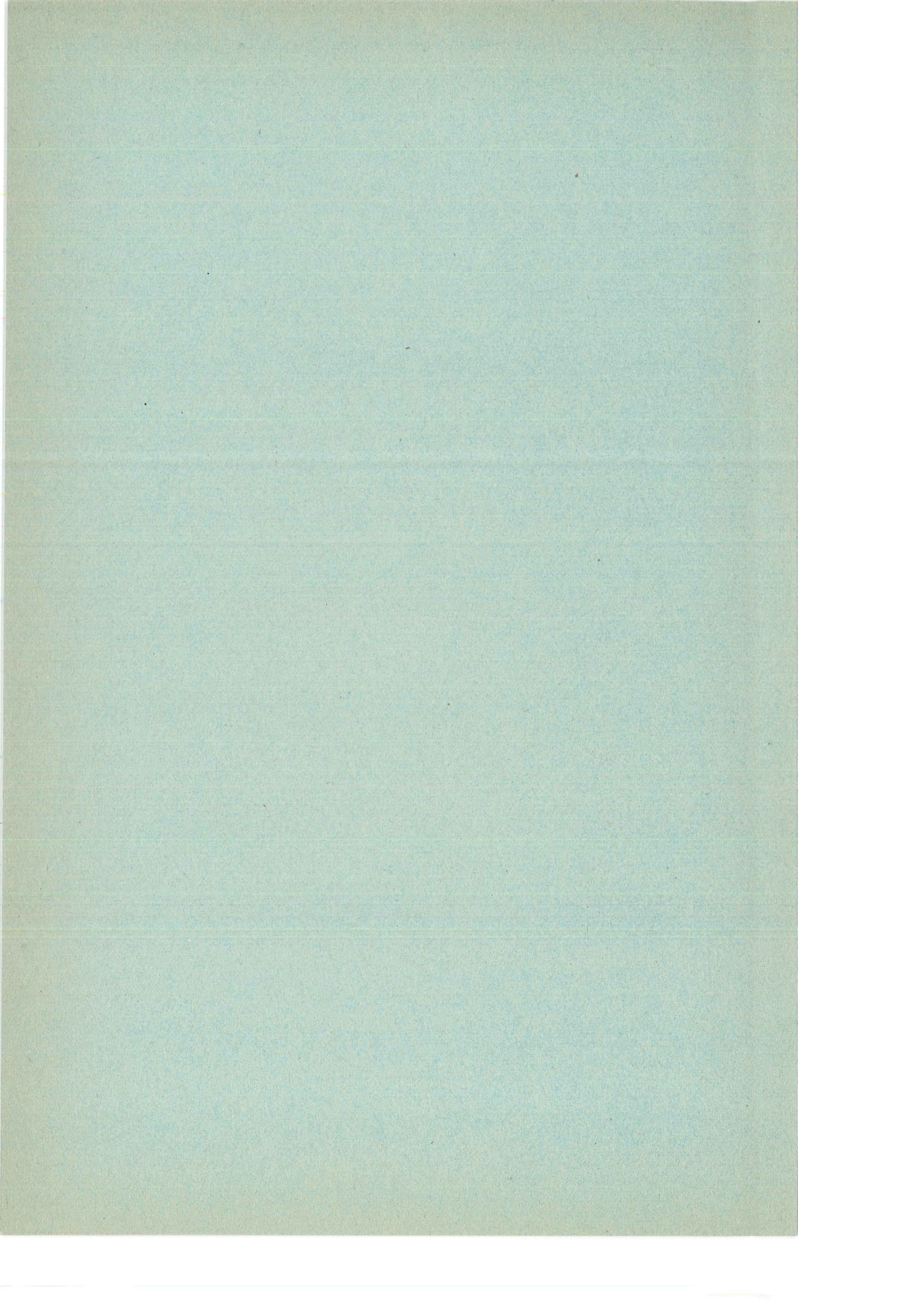
Arsberetning vedkommende Norges Fiskerier
1945 — Nr. 4

BERETNING

OM SELFANGSTEN, HÅKJERRINGFISKET OG
OVERVINTRINGSEKSPEDISJONENE
I 1940 OG 1945

Utgitt av
Fiskeridirektøren

Bergen 1951
I kommisjon hos Cammermeyers Boghandel, Oslo

Årsberetning vedkommende Norges Fiskerier
1945 — Nr. 4

BERETNING

OM SELFANGSTEN, HÅKJERRINGFISKET OG
OVERVINTRINGSEKSPEDISJONENE
I 1940 OG 1945

Utgitt av
Fiskeridirektøren

Bergen 1951
I kommisjon hos Cammermeyers Boghandel, Oslo

Årsberetning vedkommende Norges Fiskerier
1945 - Nr. 4

BERETNING

OM SELFANGSTEN, HÅKLERRINGFISKEET OG
OVERVINTRINGSEKSPEDISJONENE
I 1940 OG 1945

Fiskeridirektøren

A.s John Griegs Boktrykkeri

2921

BERETNING OM SELFANGSTEN, HÅKJERRINGFISKET OG OVERVINTRINGSEKSPEDISJONENE I 1940

Selfangst.

Som det er nærmere redegjort for i årsmeldingen for 1938 (nr. VI, s. 146), utarbeides selfangststatistikken først og framst på grunnlag av innklareringsskjemaer som fylles ut ved ankomsten fra fangstfeltet. Tollkontorene sender innklareringsskjemaene til Selfangstkommisjonens norske fraksjon i to eksemplarer, hvorav det ene går videre til Fiskeridirektoratet. Dessuten innhenter Fiskeridirektoratet kontrollopgaver og supplerende opplysninger direkte fra tollkontorene, og i noen utstrekning fra selfangstens nærings- og fagorganisasjoner.

Som følge av at Norge kom med i krigen ble ikke selfangsten på langt nær så omfattende i 1940 som tidligere år. Den 9. april hadde riktignok en rekke selfangstskuter som allerede hadde begitt seg til Newfoundlandfeltet og til Vesterisen vært i fangst en tid, men krigshandlinger bevirket at fangsten på de øvrige felter nødvendigvis måtte bli innskrenket til et minimum.

De særegne forhold i Norge utover våren og sommeren 1940 har gjort det vanskelig å skaffe til veie en fullstendig selfangststatistikk for dette året. På grunn av den tyske besettelse av store deler av Sør-Norge, og dermed usikre forhold, gikk de selfangstfartøyer som allerede var på feltet den 9. april, direkte til utenlandsk alliert havn eller til Nord-Norge etter endt fangsttur. Forholdene gjorde at det ikke ble utfylt innklareringsskjema for enkelte av de skutene som kom heim til norsk havn. Fiskeridirektoratet har rettet direkte henvendelser og forespørsler for også å få disse med i statistikken. Antakelig er det lyktes å oppspore samtlige selfangstfartøyer som deltok i 1940, slik at selfangststatistikken etter alt å dømme skulle være fullstendig.

Ved lesingen av tabellene må en være klar over at tabellene over fangstmengde og fangstverdi (tabell 3 og tabell 4) kun omfatter de fartøyer som kom heim til Norge i 1940, mens de øvrige tabeller omfatter alle fartøyer som utklarerte for selfangst, altså også dem som gikk fra fangstfeltet til utenlandsk alliert havn. For øvrig er tabellene

for 1940 utarbeidet på samme måte som for tidligere år. Tabell 1 og 2 viser tall for deltakelsen, tabell 3 og 4 for utbyttet, mens tabell 5 og 6 gir opplysninger om forliste fartøyer.

42 fartøyer forlot Norge i 1940 for å drive selfangst, mot 64 i 1939. Den samlede tonnasje var 2.056 nettotonn, samlet besetning utgjorde 656 mann. Av disse 42 fartøyer gikk 5 direkte til utenlandsk havn etterat fangsten var avsluttet, 3 forliste på fangstturen, og 34 vendte heim til Norge. Ett av fartøyene som gikk til utenlandsk havn (m/k »Arktos«), forliste senere i 1940 på en fraktetur.

To av de 34 fartøyene som kom heim returnerte til Norge straks etter ankomsten til feltet, det ene på grunn av havari, det annet på grunn av krigsutbruddet. Disse to fartøyene hadde derfor ingen fangst. Ett fartøy kom heim med beskadiget last, og ett fartøy utførte to fangsturer i 1940.

Av de 42 fartøyene som forlot Norge for å drive selfangst dro 5 til Newfoundlandfeltet, 28 til Vesterisen og 8 til Nordisen. Dessuten utførte 1 fartøy én tur til Vesterisen og én til Nordisen. På grunn av de urolige forhold var det ikke mulig å få i orden konsesjon for deltakelse i Kvitsjøen i 1940.

For mer spesifiserte oppgaver om deltakelsen viser en til tabell 1 og 2.

Newfoundlandfeltet. 5 norske fartøyer deltok i fangsten (tabell 2). På grunn av krigen kom ikke fartøyene heim igjen i 1940. Fangsten, som betegnes som bra, ble levert og solgt i St. Johns på Newfoundland.

Bare 2 av fartøyene kom heim igjen til Norge etter krigen slutt (m/k »Polarbjørn« og m/k »Quest«). M/k »Arktos« forliste i september 1940 sør for Newfoundland da den gikk i fraktfart. M/k »Polaris« forliste i oktober 1942 ved munningen av Hudson Bay i stykkgodsfrakt for den amerikanske armé, og m/k »Selis« forliste i 1943, likeledes i alliert tjeneste.

Vesterisen (Jan Mayen-feltet). Som nevnt deltok 29 fartøyer i fangsten, herav 17 fra Sunnmøre, 6 fra Troms og 6 fra Finnmark. Om fangstforholdene opplyser Aalesunds Rederiforenings Sælfangergruppe blant annet at »vær- og isforhold må betegnes som forholdsvis gunstige i Vesterisen dette år, og de aller fleste fartøyer gjorde ganske god fangst av kvitunger — hårfaste pelsskinn. Fartøyene kom i fangst omkring 25. mars, og bortsett fra 2—3 fartøyer hadde alle gode fangster, fra ca. 2.000 til ca. 4.000 dyr hver. Bestanden av grønlandssel kan betegnes som normal sett i forhold til de siste 6—7 år. Derimot viste bestanden av klappmyss og blårygg en merkbar svikt, og derfor ble det heller ikke stor fangst av blårygg. — På grunn av at krig var inntrådt i

Norge gikk samtlige selfangerer nordover etter endt fangstsesong i Vesterisen. De fleste anløp Svalbard i midten av mai måned, og fortsatte derfra til Tromsø, hvor samtlige fikk dampet spekket og altet skinnene.«

Fra Vesterisen ble i alt heimbrakt 49.605 dyr, herav 37.411 grønlandssel, 12.035 klappmyss, 137 storkobbe, 13 snadd, 8 døde isbjørn og 1 hvalross. Samlet spekkproduksjon var 648,6 tonn. Verdien av alle fangstprodukter utgjorde kr. 1.047.712.

Nordisen. 9 mindre fartøyer deltok i fangst, samtlige fra Troms. Fangstutbyttet ble ubetydelig: 826 dyr og 33,5 tonn spekk, til en samlet fangstverdi av kr. 27.433. Fangstens sammensetning var: 467 storkobbe, 268 snadd, 49 grønlandssel, 34 klappmyss, 7 døde isbjørn og 1 hvalross. Dessuten hadde 1 skute med seg heim 500 kg dun.

Forlis. Som det vil framgå av tabell 5 forliste 4 selfangstfartøyer i 1940. M/k »Veslemari«, rederi Sælfangst og Havfiske A/S, Ålesund, måtte forlates i Vesterisen da fartøyet mistet propellen i isen og ble nedskrudd under kuling. Fangsten, ca. 3.000 dyr, gikk også tapt. M/k »Balsfjord«, reder Ludolf Schelderup, Tromsø, og d/k »Sælen«, rederi Feddersen & Nissen, Hammerfest, forliste ved Svalbard på heimturen fra Vesterisen, og m/k »Arktos«, rederi A/S Arktos, Brandal, forliste ved Newfoundland høsten 1940.

Prisene. Det er blitt oppgitt følgende priser på fangstprodukter i 1940:

Pelsskinn:

Whitecoat (hårfaste kvitunger)	kr. 20,00—22,00 pr. stk.
Whitecoat (nesten hårfaste)	» 13,00 —
Blueback (klappmyssunger, »blågris«)	» 28,00—30,00 —

Garveskinn:

Voksen grønlandssel (gammelsel, sadlers),	
hårfast	» 15,00—16,00 —
Ikke hårfaste sadlers, bluebackgarvere, samt	
gråsel	» 5,50—7,50 —
Lurv	» 4,00—5,00 —
Storkobbe	» 0,75 pr. kg
Hvalross	» 0,35 —

Spekk: kr. 1,00 pr. kg utvunnet olje.

Enkelte av de norske selfangstskuter som befant seg utenfor landets grenser ble nyttet til selfangst også senere under krigen. Dessuten gjorde

disse fartøyene tjeneste som allierte vaktfartøyer og som fraktfartøyer. Foruten de 5 norske selfangstskuter som var på Newfoundlandfeltet da Norge kom med i krigen, sto ishavsskutene »Veslekari« og »Buskøy« under alliert kommando, idet disse fartøyer forlot Norge henholdsvis i 1940 og 1941.

Håkjerringfiske.

Bare to fartøyer drev håkjerringfiske i arktiske farvann i 1940. Fartøyene, som drev samfiske, avgikk fra Ålesund den 21. april og kom tilbake den 19. juli. Fangsten foregikk i Nordishavet.

Det samlede resultat av fisket ble 76 tonn håkjerringtran til en verdi av kr. 73.500. I 1939 var fangstutbyttet 739 tonn tran, verdi kr. 357.600.

Overvintring.

Etter meldinger fra tollkontorene ble det i 1940 innklarert fangstprodukter fra i alt 5 overvintringsekspedisjoner, mot 16 i 1939.

Oppgavene ved innklaring viser følgende resultat: 24 blårev, 212 kvitrev, 12 bjørner, 47 kobber, 203 snadd (ringsel), 3.335 kg spekk. Samlet fangstverdi ble oppgitt til kr. 18.385, mot kr. 68.000 i 1939.

Alle 5 overvintringsekspedisjoner innklarerte fra Svalbard. Etter sysselmansens oppgaver var det i alt 14 overvintringsekspedisjoner på Svalbard vinteren 1939/40, med i alt 27 mennesker. Sysselmannen oppgir samlet antatt verdi av fangstproduktene til kr. 41.655, og antatt fortjeneste til kr. 30.595. Disse verditall kan ikke direkte sammenliknes med verditallene fra innklaringsoppgavene, da en ikke vet om det gjelder de samme mengdene.

Tabell 1. Deltakeisen 1940. Antall fartøyer, lasteevne og besetning da sesongen begynte, delt etter fartøyenes heimsted.

Heimsted	Hele flåten			Herav dampfart.			Herav motorfart.		
	Antall fartøyer	Lasteevne Nettotonn	Besetning Antall mann	Antall fartøyer	Nettotonn	Antall mann	Antall fartøyer	Nettotonn	Antall mann
Ålesund	5	275	87	3	184	55	2	91	32
Sande	1	26	13	—	—	—	1	26	13
Hareid	9	653	170	3	180	46	6	473	124
Vartdal	4	294	76	4	294	76	—	—	—
Haram	1	18	18	—	—	—	1	18	18
Møre og Romsdal i alt	20	1266	364	10	658	177	10	608	187
Tromsø	12	408	156	—	—	—	12	408	156
Balsfjord	2	62	26	1	52	18	1	10	8
Tromsøysund	2	32	19	—	—	—	2	32	19
Troms i alt	16	502	201	1	52	18	15	450	183
Hammerfest (Finn- mark i alt)	6	288	91	4	229	61	2	59	30
Sum 1940	42	2056	656	15	939	256	27	1117	400
Sum 1939	64	2976	1016	21	1420	365	43	1556	651
» 1938	80	3895	1229	29	2497	550	51	1398	679
» 1937	82	3905	1206	28	2401	522	54	1504	684
» 1936	78	3481	1205	29	1993	518	49	1488	687
Årlig gj.snitt:									
1936—40	69	3263	1062	24	1850	442	45	1413	620
1931—35	77	3707	1179	32	2210	554	45	1497	625
1926—30	110	5044	1479	43	2826	677	67	2218	802

Tabell 3. Fangstmengde og fangstverdi

	Antall turer	Grønlandssel			Klappmyss		
		I alt	Herav		I alt	Herav	
			Unge dyr ¹	Voksne dyr		Unge dyr ²	Voksne dyr
<i>Ankomssted</i>		stk.	stk.	stk.	stk.	stk.	stk.
Ålesund	—	—	—	—	—	—	—
Tromsø	25	24 444	22 410	2 034	8 119	6 951	1 168
Hammerfest	5	9 980	7 854	2 126	3 450	2 664	786
Honningsvåg	2	3 036	3 036	—	500	500	—
<i>Heimsted</i>							
Møre og Romsdal	15	23 685	22 382	1 303	6 885	6 135	750
Nordland	—	—	—	—	—	—	—
Troms	12	3 795	3 064	731	1 734	1 316	418
Finnmark	5	9 980	7 854	2 126	3 450	2 664	786
I alt 1940	32 ⁴	37 460	33 300	4 160	12 069	10 115	1 954
1939	81	88 138	76 255	11 883	40 485	18 919	21 566
1938	115	100 831	91 382	9 449	28 227	18 887	9 340
1937	123	66 385	55 603	10 782	62 373	36 641	25 732
1936	109	71 082	62 220	8 862	76 017	37 345	38 672
Årlig gj.snitt 1936—40	92	72 779	63 752	9 027	43 834	24 381	19 453
— 1931—35	117	129 520	101 365	28 154	50 146	28 216	21 930
— 1926—30	5	207 046	139 833	67 213	51 458	5	5

¹ Hårfaste kvitinger, andre årsunger samt gråsel.

² Blårygg, blågris, gris og overgangsdyr.

³ Dessuten har noen fangstskuter brakt med seg heim 500 kg dun. Verdien er tatt med i den oppførte verdi av fangstprodukter.

etter ankomststed i Norge og heimsted 1940.

Storkobbe	Hvalross	Snadd	Isbjørn			Samlet antall av disse dyr	Samlet spekk- produksjon	Verdi av alle fangst- produkter	Verdi av sel- fangernes hå- kjerringfiske	Selvfangernes samlete bruttoutbytte
			I alt	Herav						
				Levende	Døde					
stk.	stk.	stk.	stk.	stk.	stk.	stk.	tonn	1000kr.	1000kr.	1000kr.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
467	2	276	7	—	7	33 315	446	689	—	689
137	—	5	8	—	8	13 580	204	289	—	289
—	—	—	—	—	—	3 536	33	97	—	97
—	—	2	—	—	—	30 572	357	630	—	630
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
467	2	274	7	—	7	6 279	122	156	—	156
137	—	5	8	—	8	13 580	204	289	—	289
604	2	281	15	—	15	50 431 ⁴	683	1 075	—	1 075
1 447	234	314	108	6	102	130 726	2 591	1 560	175	1 735
3 956	16	604	138	19	119	133 772	2 539	1 735	76	1 811
6 780	78	1132	386	42	344	137 134	2 920	2 649	260	2 909
5 222	26	991	224	26	198	153 562	3 123	2 095	183	2 278
3 602	71	664	174	19	155	121 124	2 371	1 823	139	1 962
2 535	223	238	126	9	117	182 788	3 265	1 983	5	1 983
2 609	428	5	322	5	5	261 864	5 485	3 282	5	3 282

⁴ Til Ålesund dessuten ankommet ett fartøy med beskadiget last og ett fartøy uten fangst. Til Tromsø ankommet ett fartøy uten fangst.

⁵ Ikke særskilt oppgitt.

Tabell 2. Fartøyer som utklarerte for Newfoundlandfangst i 1940.

Fartøyets navn	Lengde i fot	Tonnasje		Maskin		Heimsted	Skipperens navn	Forlist
		Brutto- tonn	Netto- tonn	Mrk.	HK			
1. M/k Polarbjørn	123,6	324	113	diesel	360	Hareid (Brandal)	Kristoffer Marø	—
2. M/k Polaris	107,0	178	77	»	360	—»—	Peter Brandal	¹
3. M/k Arktos	129,9	438	193	»	640	—»—	Bernt Marø	13. sept. 1940
4. M/k Selis	103,8	172	77	»	300	Tromsø	Ingvard Johannessen	²
5. M/k Quest	111,4	214	91	»	400	—»—	Johan Olsen	—

¹ I 1942. ² I 1943.

Tabell 4. Antall fangstturer delt etter fangstverdiens størrelse 1940.

Ankommet	Antall turer i alt	Herav med innklaringsverdi (i 1000 kroner) pr. fangsttur på							
		Inntil 5	5-10	10-15	15-20	20-25	25-30	30-40	Over 40
Møre og Romsdal	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Troms og Finnm.	32	5	3	—	4	1	3	4	12
I alt 1940	32	5	3	—	4	1	3	4	12
I alt 1939	81	4	9	18	16	10	12	6	6
» 1938	115	22	33	22	9	10	5	7	7
» 1937	123	16	15	10	12	17	24	17	12
» 1936	109	15	19	9	12	18	18	11	7

Tabell 5. Forlis i 1940.

Navn	Heimsted	Nettotonn	Forlist	
			Sted	Dato
D/k »Sælen«	Hammerfest	69	Storfjorden, Svalbard	15/5
M/k »Balsfjord«	Balsfjord	10	Grøn fjord, Spitsb.	16/8
M/k »Veslemari«	Ålesund	44	Vesterisen	17/4
M/k »Arktos«	Hareid	139	Sør for Newfoundland ¹	13/9

¹ I fraktfart.

Tabell 6. Forlis siden 1926.

	Forliste		Antall fartøy forlist i alt	Av disse heimehørende i						Forlis i % av hele flåten
	Dampfartøyer	Motorfartøyer		Oslo	Rogaland og Austagder	Møre og Romsdal	Nordland	Troms	Finnmark	
I alt 1926—30	11	39	50	—	1	14	4	28	3	9,1
» 1931—35	8	16	24	1	—	12	—	11	—	6,2
» 1936—40	6	21	27	—	1	9	1	15	1	7,8
» 1926—40	25	76	101	1	2	35	5	54	4	7,9
1936	1	7	8	—	—	2	1	5	—	10,3
1937	—	2	2	—	—	1	—	1	—	2,4
1938	2	2	4	—	1	1	—	2	—	4,9
1939	2	7	9	—	—	3	—	6	—	14,1
1940	1	3	4	—	—	2	—	1	1	9,5

BERETNING OM SELFANGSTEN, HÅKJERRINGFISKET OG OVERVINTRINGSEKSPEDISJONENE I 1945

Sunnmøre		Troms		Totalt	
Antall	Nettotonnasje	Antall	Nettotonnasje	Antall	Nettotonnasje
14	564	42	177	56	741
9	514	5	50	14	564
5	50	37	127	42	177

S e l f a n g s t .

I Årsberetning vedkommende Norges Fiskerier, 1938 nr. VI s. 146, er det gjort rede for hvorledes selfangststatistikken kommer i stand.

De tabeller som framlegges her er utarbeidet på samme måte som for tidligere år. Tabell 1 viser tall for deltakelsen, tabell 2 for fangstmengde og fangstverdi, mens tabell 3 viser antall turer delt etter fangstverdiens størrelse.

Bare få selfangstfartøyer var i noenlunde driftsmessig stand ved fredsslutningen den 8. mai 1945. Disse måtte imidlertid skaffes nødvendig utstyr, som børser, ammunisjon, osv. Dette tok sin tid, slik at den beste fangsttiden var forbi da de første selfangstskutene avgikk fra Norge den 12. juni.

I alt utklarerte 14 fartøyer for selfangst i 1945, mot 42 i 1940. Deres samlede tonnasje var 564 nettotonn, besetningen utgjorde 177 mann. 9 av fartøylene var heimehørende på Sunnmøre, de andre 5 i Troms. Ingen fartøyer gjorde mer enn en tur i 1945, og ingen forliste.

På grunn av at sesongen var så langt framskredet, foregikk fangsten kun i Grønlandsstredet og i Nordisen. De 9 Sunnmørefartøylene dro til Grønlandsstredet for å drive kombinert klappmyssfangst og håkjerringfiske, mens de 5 skutene fra Troms gikk til Nordisen.

Dampfartøylene var forholdsvis sterkere representert i 1945 enn i de siste førkrigsårene. Halvparten av fartøylene var således utstyrt med dampmaskin i 1945.

For mer spesifiserte oppgaver over deltakelsen viser en til tabell 1.

Mengde og verdier (tabell 2). Fangstutbyttet ble naturlig nok lite i 1945 i forhold til årene før krigen, det ble således bare fanget 3.702 dyr. Til sammenlikning kan nevnes at i 1940 ble heimbrakt til Norge 50.431 dyr, og i 1939 130.726 dyr. Størsteparten av fangsten i 1945 — 3.275 dyr — var klappmyss, hvorav 500 eller 15 pst. ungdyr. Av

Tabell 1. Deltakelsen. Antall fartøyer, lasteevne og besetning da sesongen begynte, delt etter fartøyenes heimsted 1945.

Heimsted	Hele flåten			Herav dampfart.			Herav motorfart.		
	Antall fartøyer	Lasteevne Nettotonn	Besetning Antall mann	Antall fartøyer	Nettotonn	Antall mann	Antall fartøyer	Nettotonn	Antall mann
Ålesund	3	151	44	2	104	29	1	47	15
Hareid	4	238	61	4	238	61	—	—	—
Vartdal	2	107	31	1	54	16	1	53	15
Møre og Romsdal i alt	9	496	136	7	396	106	2	100	30
Tromsø	3	38	23	—	—	—	3	38	23
Hillesøy	1	11	8	—	—	—	1	11	8
Sørreisa	1	19	10	—	—	—	1	19	10
Troms i alt	5	68	41	—	—	—	5	68	41
Sum 1945	14	564	177	7	396	106	7	168	71
Sum 1940	42	2056	656	15	939	256	27	1117	400
» 1939	64	2976	1016	21	1420	365	43	1556	651
» 1938	80	3895	1229	29	2497	550	51	1398	679
» 1937	82	3905	1206	28	2401	522	54	1504	684
» 1936	78	3481	1205	29	1993	518	49	1488	687
Årlig gj.snitt:									
1936—40	69	3263	1062	24	1850	442	45	1413	620
1931—35	77	3707	1179	32	2210	554	45	1497	625
1926—30	110	5044	1479	43	2826	677	67	2218	802

storkobbe ble det fanget 180, av snadd 51, og av hvalross 1. Det ble ikke fanget grønlandssel i 1945.

Fangsten av isbjørn var større enn i de tre siste førkrigsår, idet det ble tatt 195 isbjørn mot 15 i 1940, 108 i 1939 og 138 i 1938. I 1937 ble det fanget 386 isbjørn.

Spekkproduksjonen utgjorde 137 tonn i 1945. De fem siste førkrigsår ble det heimbrakt gjennomsnittlig 2.371 tonn årlig.

Det samlede verdiutbytte i 1945 var kr. 195.000. Hertil kommer verdien av selfangernes håkjerringfiske med kr. 449.000, slik at selfangernes samlede bruttoutbytte ble kr. 644.000.

Tabell 3 viser antall turer delt etter fangstverdiens størrelse.

Grønlandsstredet. Som nevnt deltok 9 fartøyer. De første to fartøyene dro av sted 12. juni, det siste 15. juli. Fartøyene var borte i gjennomsnittlig 63 dager. Om fangstforholdene m. v. uttaler Aalesunds Rederiforenings Sælfangergruppe blant annet at »fartøyene kom sent av sted. Ne reiste herfra i midten av juni, og de første kom til iskanten den 23. juni. Det skulle være i beste tiden for klappmyssfangst. Man kom under isen på 66.30° nordlig bredde, og det var mye is i Stredet dette år. Det var to dager bra vær og de første båter fikk da ca. 500 dyr hver. Man observerte gode forekomster av klappmyss, men været ødela alle sjanser for fangst etter de to første dager. Det ble nordostlig og østlig storm med regn i ca. 1 måned, og dette ødela alle fangstmuligheter. — Fartøyene gikk så over til håkjerringfiske. Dette brakte for de flestes vedkommende bra utbytte, så turen må kunne sies å være tilfredsstillende for 7 av fartøyene«.

Fangstutbyttet i Grønlandsstredet ble 3.275 klappmyss. Av spekk ble 116,5 tonn heimbrakt til Ålesund. Den samlede verdi av selfangstproduktene var kr. 123.560. 8 av fartøyene drev håkjerringfiske etterat klappmyssfangsten var avsluttet, utbyttet ble 361 tonn tran, verdi kr. 449.000.

Nordisen. 5 mindre skuter dro til Nordisen. Den første dro av sted 28. juni, den siste 24. juli. Gjennomsnittlig var fartøyene borte i 41 dager. Fangstutbyttet ble: 195 døde isbjørn, 180 storkobbe, 51 snadd, 1 hvalross, 13 kvitfisk, 100 kg dun, 35 reinsdyr. Den samlede fangstverdi var kr. 71.000.

Prisene. Om prisene i 1945 skriver Aalesunds Rederiforenings Sælfangergruppe:

»Prisene på produktene ble noenlunde tilfredsstillende. Det var avklaringspriser etter kr. 0,65 pr. kg for spekk, og kr. 1,29 pr. kg for håkjerringtran. Klappmyss oppnådde gjennomsnittspriser av kr.

Tabell 2. Fangstmengde og fangstverdi

	Antall turer	Grønlandssæl			Klappmyss		
		I alt	Herav		I alt	Herav	
			Ung dyr ¹	Voksne dyr		Ung dyr ²	Voksne dyr
<i>Innklaringssted:</i>		stk.	stk.	stk.	stk.	stk.	stk.
Ålesund	9	—	—	—	3 275	500	2 775
Tromsø	5	—	—	—	—	—	—
<i>Heimsted:</i>							
Møre og Romsdal	9	—	—	—	3 275	500	2 775
Troms	5	—	—	—	—	—	—
I alt 1945	14	—	—	—	3 275	500	2 775
1940	32	37 460	33 300	4 160	12 069	10 115	1 954
1939	81	88 138	76 255	11 883	40 485	18 919	21 566
1938	115	100 831	91 382	9 449	28 227	18 887	9 340
1937	123	66 385	55 603	10 782	62 373	36 641	25 732
1936	109	71 082	62 220	8 862	76 017	37 345	38 672
Årlig gj.snitt 1936—40	92	72 779	63 752	9 027	43 834	24 381	19 453
1931—35	117	129 520	101 365	28 154	50 146	28 216	21 930
1926—30	4	207 046	139 833	67 213	51 458	4	4

¹ Hårfaste kvitinger, andre årsunger samt gråsel.

² Blårygg, blågris, gris og overgangsdyr.

etter innklaringssted og heimsted 1945.

Storkobbe	Hvalross	Snadd	Isbjørn			Samlet antall av disse dyr	Samlet spekk- produksjon	Verdi av alle fangst- produkter	Verdi av sel- fangernes hå- kjerringfiske	Selvangernes samlete bruttoutbytte
			I alt	Herav						
				Levende	Døde					
stk.	stk.	stk.	stk.	stk.	stk.	stk.	tonn	1000kr.	1000kr.	1000kr.
—	—	—	—	—	—	3 275	116	124	449	573
180	1	51	195	—	195	427	21	71	—	71
—	—	—	—	—	—	3 275	116	124	449	573
180	1	51	195	—	195	427	21	71	—	71
180	1	51	195	—	195	3 702 ³	137	195	449	644
604	2	281	15	—	15	50 431	683	1 075	—	1 075
1 447	234	314	108	6	102	130 726	2 591	1 560	175	1 735
3 956	16	604	138	19	119	133 772	2 539	1 735	76	1 811
6 780	78	1 132	386	42	344	137 134	2 920	2 649	260	2 909
5 222	26	991	224	26	198	153 562	3 123	2 095	183	2 278
3 602	71	664	174	19	155	121 124	2 371	1 823	139	1 962
2 535	223	238	126	9	117	182 788	3 265	1 983	4	1 983
2 609	428	4	322	4	4	261 864	5 485	3 282	4	3 282

³ Dessuten har noen mindre fangstskuter brakt med seg heim 13 kvitfisk, 35 rensdyr og 100 kg dun. Verdien er tatt med i den oppførte verdi av fangstprodukter.

⁴ Ikke særskilt oppgitt.

14,50 pr. stk. for garvere og hårfaste skinn. Som bekjent er det lite hårfaste skinn i Stredet på denne tid.»

H å k j e r r i n g f i s k e.

I 1945 ble håkjerringfiske drevet av 8 selfangstfartøyer i Danmarkstredet. Andre fartøyer ble ikke innklarert fra håkjerringfiske i arktiske farvann i 1945.

Fangstutbyttet for de 8 fartøyene ble 361 tonn tran til en innklaringsverdi av kr. 449.000.

O v e r v i n t r i n g.

I 1945 ble det innklarert fangstprodukter fra bare 1 overvintringsekspedisjon (fra Grønland). Fangsten besto av 48 revskinn til en innklaringsverdi av kr. 4.000.

På Svalbard befant der seg ingen overvintringsekspedisjoner i sesongen 1944—45.

Tabell 3. Antall turer delt etter fangstverdiens størrelse 1945.

Innklarert	Antall turer i alt	Herav med innklaringsverdi (i 1000 kroner) pr. fangsttur på							
		Inntil 5	5-10	10-15	15-20	20-25	25-30	30-40	Over 40
Møre og Romsdal	9	4	—	—	1	3	1	—	—
Troms	5	2	2	—	—	—	—	—	1
I alt 1945	14	6	2	—	1	3	1	—	1
I alt 1940	32	5	3	—	4	1	3	4	12
» 1939	81	4	9	18	16	10	12	6	6
» 1938	115	22	33	22	9	10	5	7	7
» 1937	123	16	15	10	12	17	24	17	12
» 1936	109	15	19	9	12	18	18	11	7

